

Rechtvaardigheid en Testangst: de Relatie met Negatief Affect
en Geloof in Tests in een Sollicitatiecontext.

Justice and Test Anxiety: the Relationship with Negative Affect
and Belief in Tests in a Selection Context.

Marjanne Plasmans

Eerste begeleider: Dr. K. Proost

Tweede begeleider: Prof. Dr. J. von Grumbkow

November 2010

Faculteit Psychologie

Afstudeerrichting Arbeids- en Organisationspsychologie

Open Universiteit Nederland

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
Summary.....	6
 1 Inleiding.....	 8
1.1 Doel van het onderzoek	9
1.2 Testangst	10
1.3 Percepties van rechtvaardigheid	12
1.4 Percepties van rechtvaardigheid en negatief affect.....	13
1.5 Percepties van rechtvaardigheid en geloof in tests	14
1.6 Negatief affect en geloof in tests	15
1.7 De mediërende rol van negatief affect	16
1.8 De modererende rol van testangst.....	16
1.9 Gemodereerde mediatie	19
1.10 Extra hypothesen	20
2 Methode.....	21
2.1 Onderzoeksgroep	21
2.2 Procedure	21
2.3 Meetinstrumenten	25
2.4 Analyse	28
3 Resultaten	31
3.1 Manipulatiecontroles	31
3.2 Hypothesetoetsen	33

4	Discussie.....	38
4.1	Theoretische implicaties	40
4.2	Beperkingen en aanbevelingen voor toekomstig onderzoek	41
4.3	Praktische aanbevelingen.....	45
5	Literatuurlijst	46
	 Bijlage 1: Vragenlijst.....	 53

Rechtvaardigheid en Testangst: de Relatie met Negatief Affect
en Geloof in Tests in een Sollicitatiecontext.

Marjanne Plasmans

Samenvatting

Achtergrond. Sollicitanten worden tegenwoordig vaak veelvuldig getest in selectieprocedures om op deze manier de beste persoon voor een baan te selecteren. Er is steeds meer aandacht voor percepties van sollicitanten en voor de effecten van een onrechtvaardige behandeling.

Doel. Het doel van dit onderzoek is om na te gaan wat de invloed is van percepties van procedurele en interpersoonlijke rechtvaardigheid op geloof in tests via een mediatie door negatief affect. De rol van testangst (Other-Referenced Anxiety) wordt als potentiële moderator onderzocht. Daarnaast is extra de invloed van percepties van rechtvaardigheid onderzocht op intenties om de organisatie aan anderen aan te bevelen (aanbeveling), een baan te accepteren (acceptatie), een klacht in te dienen (klacht) en op organisatieattractiviteit.

Deelnemers, procedures en onderzoeksontwerp. Aan dit onderzoek hebben in totaal 113 mensen meegedaan waarvan 37 mannen (33%) en 76 vrouwen (67%). De leeftijd varieert van 18 tot 63 jaar en is gemiddeld 35 jaar. De deelnemers hebben via een virtuele omgeving (Virtueel Lab) meegedaan aan het experiment en zijn willekeurig verdeeld over één van de condities van het 2 (interpersoonlijke rechtvaardigheid hoog versus laag) x 2 (procedurele

rechtvaardigheid hoog versus laag) design. Iedere deelnemer kreeg een situatieschets voorgelegd en heeft naar aanleiding daarvan een vragenlijst ingevuld.

Meetinstrumenten. Other-Referenced Anxiety (ORA) is gemeten met vragen uit de “Self versus Other-referenced Anxiety Questionnaire” (SOAQ; Proost et al., 2008). Negatief affect is gemeten met vragen uit de “Positive and Negative Affect Schedule” (PANAS; Watson et al., 1988). Geloof in tests is gemeten met vragen die gebaseerd zijn op de schaal “Geloof in tests” uit de Test Attitude Survey van Arvey et al. (1990).

Resultaten. Er is een significant effect gevonden van interpersoonlijke rechtvaardigheid op negatief affect, maar er is niet gevonden dat ORA deze relatie modereert. Er is geen relatie gevonden tussen percepties van rechtvaardigheid en geloof in tests en ook niet tussen negatief affect en geloof in tests. Wel is een effect gevonden van procedurele rechtvaardigheid op intenties om de organisatie aan anderen aan te bevelen, een baan te accepteren en organisatie-attractiviteit en van interpersoonlijke rechtvaardigheid op intenties om de organisatie aan anderen aan te bevelen, organisatieattractiviteit en intenties om een klacht in te dienen.

Conclusie. In dit onderzoek is geen steun gevonden voor gemodereerde mediatie. Er is wel gevonden dat mensen met een lagere perceptie van interpersoonlijke rechtvaardigheid meer gevoelens van negatief affect hebben. Daarnaast zijn er effecten van percepties van rechtvaardigheid gevonden op aanbeveling, acceptatie, attractiviteit en klacht.

Keywords: Procedurele rechtvaardigheid, Interpersoonlijke rechtvaardigheid, Testangst, ORA, Negatief affect, Geloof in tests, Selectiecontext.

Justice and Test Anxiety: the Relationship with Negative Affect
and Belief in Tests in an Application Context.

Marjanne Plasmans

Summary

Background. Nowadays people are often tested extensively in application procedures in order to hire the most suitable person for a job. In research, an increasing focus exists on applicant perceptions and on the effects of unfair treatment.

Aim. The purpose of this study is to examine the influence of procedural and interpersonal justice perceptions on belief in tests, mediated by negative affect. Test anxiety (Other-Referenced Anxiety) is examined as a potential moderator in the relationship between justice perceptions and negative affect, and consequently also belief in tests. Furthermore, the effect of justice perceptions on recommendation intentions, job acceptance intentions, litigation intentions, and organizational attractiveness is examined.

Participants, Procedure, Design. 113 people participated in this study of whom 37 men (33%) and 76 women (67%). The age varies from 18 to 63 and the average age is 35. The participants participated in an experiment via a virtual environment (Virtual Lab) and were randomly assigned to one of the conditions of the 2 (high versus low interpersonal justice) x 2 (high versus low procedural justice) design. The participants were asked to imagine an application situation followed by completing a questionnaire.

Measures. Other-Referenced Anxiety (ORA) was measured with questions from the "Self versus Other-referenced Anxiety Questionnaire" (SOAQ; Proost et al., 2008). Negative affect was measured with questions from the "Positive and Negative Affect Schedule" (PANAS; Watson et al., 1988). Belief in tests was measured with questions based on the "Belief in tests" scale from the Test Attitude Survey of Arvey et al. (1990).

Results. The results showed a significant effect of interpersonal justice perceptions on negative affect, but it was not found that ORA moderated this relationship. No relationship was found between justice perceptions and belief in tests, nor between negative affect and belief in tests. However, effects were found for procedural justice perceptions on recommendation intentions, job acceptance intentions, and organizational attractiveness, and for interpersonal justice perceptions on recommendation intentions, organizational attractiveness, and litigation intentions.

Conclusion. In this study, no support was found for the moderated mediation hypothesis. However, this study showed that people with low interpersonal justice perceptions experienced more negative affect. Furthermore, effects were found for justice perceptions on recommendation intentions, job acceptance intentions, organizational attractiveness, and litigation intentions.

Keywords: Procedural justice, Interpersonal justice, Test anxiety, ORA, Negative affect, Belief in tests, Application context.